

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 34 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Astorsk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: ume.um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Erhvervs
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

4. oktober 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets redegørelse for rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 30. september 2002.

P. H. Olsen

REFERAT

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 30. september 2002.

1. Status for arbejdet i de øvrige rådsformationer

Formandskabet redegjorde for status over arbejdet i øvrige rådsformationer. Formandskabet fremhævede i denne forbindelse rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23.-24. september, herunder reformen af den fælles landbrugspolitik og de fortsatte drøftelser vedr. midtvejsevalueringen af landbrugspolitikken. Der fremkom ingen bemærkninger til formandskabets redegørelse.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råds møde i Bruxelles

Rådet havde en første drøftelse af forberedelsen af Det Europæiske Råd i Bruxelles den 24.-25. oktober 2002.

Der var på rådsmødet opbakning til formandskabets forslag om at koncentrere drøftelserne på Det Europæiske Råd i Bruxelles om udvidelsen og Kaliningrad.

Udvidelsen:

I forberedelsen af Det Europæiske Råd drøftedes visse af de finansielle spørgsmål i udvidelsesforhandlingerne om hvilke, der ventes truffet beslutning på Det Europæiske Råd i Bruxelles.

Rådet havde en første drøftelse af visse aspekter af de institutionelle spørgsmål i forbindelse med udvidelsesforhandlingerne. Der kunne ikke på mødet konstateres konsensus omkring en samlet tilgang til løsning af sagen. Formanden konkluderede, at Rådet ville komme tilbage til spørgsmålet på mødet den 21.-22. oktober 2002.

3. Status for konventet om EU's fremtid

Næstformanden for Konventet, Guilio Amato, gav en redegørelse for status for arbejdet i Konventet. Næstformanden forventede, at der ultimo oktober ville blive præsenteret en første skitse til slutprodukt fra Konventet i form af en grundtraktat og en politiktraktat. Tidsplanen fra Laeken, dvs. afslutning af arbejdet inden DER i juni 2003, forventedes at kunne blive overholdt. Man lagde stor vægt på kontakter til det civile samfund og ønskede at sikre, at resultatet også afspejlede den offentlige mening i Europa.

Næstformandens afrapportering gav ikke anledning til nogen substantiel debat.

4. Oversvømmelser

KOM (2002) 481, KOM (2002) 514, SEC (2002) 960

Rådets drøftelser fokuserede på Solidaritetsfondens anvendelsesområde samt kvantitative og kvalitative kriterier for fondens anvendelse. Formanden understregede indledningsvis vigtigheden af, at man hurtigst muligt nåede til politisk enighed om et retsgrundlag for Fonden.

Kommissionen oplyste, at der med en tærskel på 1 mia. euro i de sidste 14 år havde været syv katastrofer, som kunne være kommet i betragtning til at modtaget støtte fra Fonden.

Der var blandt medlemslandene opbakning til formandskabets forsøg på at skabe politisk enighed. Dog fastholdt enkelte medlemslande, at der var behov for yderligere drøftelse af kriterierne for fondens anvendelse. Formanden konstaterede herefter, at sagen ville blive sendt tilbage til Coreper med henblik på færdiggørelse snarest.

Tyskland og Østrig takkede for den brede støtte til oprettelse af Solidaritetfonden, som man i de ramte områder omfattede som et tegn på solidaritet. Man så frem til en hurtig aktivering af Fonden.

5. Handel og udvikling (åben debat)

KOM (2002) 513 endelig

- Kommissionens meddelelse

Der afholdtes åben debat om Kommissionens meddelelse om handel og udvikling. Formandskabet lancerede debatten ved at henvise til tre hovedemner, som drøftelserne med fordel kunne tage udgangspunkt i: a) Elementer i en udviklingsvenlig handelspolitik, b) integration af handel i udviklingspolitikken og c) sammenhæng (kohærens). Der var i Rådet almindelig enighed om nødvendigheden af at bistå udviklingslandene med at forbedre deres muligheder for at udnytte eksisterende markedsadgang gennem teknisk bistand, herunder kapacitetsopbygning.

Flere lande pegede på behovet for at møde de indbyggede tidsfrister i Doha-forhandlingerne, og fremhævede behovet for koordination af den bilaterale og multilaterale indsats. Herudover fordelte medlemslandenes indlæg sig i tre hovedgrupper: i) en handelsliberal gruppe, som ønskede yderligere markedsåbning for udviklingslandene; ii) en gruppe, som pegede på udnyttelse af eksisterende initiativer, og som reelt ikke fandt yderligere markedsåbning særligt påkrævet samt iii) en mellemgruppe, som særligt lagde vægt på de udviklingsrelaterede dele af Kommissionens meddelelse. Formandskabet opfordrede Kommissionen til at deltage aktivt i forberedelsen og udarbejdelsen af konklusioner, som ventes behandlet i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18. – 19. november 2002.

6. EU/USA: Stål

Punktet blev vedtaget uden debat.

7. EU/Schweiz

Rådet gjorde på baggrund af en orientering fra Kommissionen status over forhandlingerne mellem EU og Schweiz. Der var enighed om, at EU havde virket for hurtige fremskridt på alle områder og fortsat var parat hertil. Rådet anså det derfor også for afgørende, at Schweiz viste vilje til at tage de nødvendige skridt med henblik på hurtig fremdrift i rentebeskatningsforhandlingerne. Rådet gav udtryk for skuffelse over manglende fremskridt på området til dato. Lykkedes det ikke at nå til en positiv afslutning af forhandlingerne, der var forenelig med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Feira i juni 2000, ville det efter Rådets opfattelse blive vanskeligt at nå til enighed i Rådet om afslutning af forhandlingerne med Schweiz på andre områder.

8. Opfølgning på Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling

Punktet blev vedtaget uden debat.

9. Rusland:

- Kaliningrad

KOM (2002) 510

Drøftelsen foregik på grundlag af Kommissionens meddelelse af 18. september om Kaliningrad: Transit. Rådet bekræftede de grundlæggende principper for en løsning, herunder respekten for alle landes suveræne ret til at kontrollere deres grænser, hensynet til gennemførelsen af EU's udvidelse, sikringen af den gældende fællesskabsret, kandidatlandenes mulighed for fuld deltagelse i Schengen-regimet samt målet om at udvikle samarbejdet med Rusland. Der blev opnået enighed om en række elementer til en samlet løsning på Kaliningrad-spørgsmålet.

Rådet godkendte, at der kan indføres et "Facilitated Transit Document", FTD, som kan udstedes til russiske statsborgere, der rejser i transit til og fra Kaliningrad. Det skal nærmere overvejes, hvad der skal ske, indtil disse dokumenter kan sættes i omløb.

Rådet drøftede forslaget om visumfri transit med tog. Det blev besluttet, at et nærmere studie af denne mulighed skal drøftes med Litauen.

Der var enighed om, at EU stiller juridiske garantier for, at Litauens fulde medlemskab i Schengen ikke hindres eller forsinkes af en løsning vedrørende Kaliningrad. Endvidere er EU indstillet på, at Litauen kompenseres for de omkostninger, som en løsning måtte påføre landet.

Der var enighed om, at forslaget om generel visumfri status for Rusland ikke skal drøftes i sammenhæng med Kaliningrad.

Som del af en samlet løsning skal Rusland bidrage bl.a. ved at give tilladelse til udvidelse og oprettelse af konsulater samt indgåelse af en tilbagetagelsesaftale.

Formandskabet og Kommissionen kunne på denne baggrund fortsætte drøftelserne med Rusland.

- EU-Rusland topmødet:

Punktet blev taget af dagsordenen.

10. New Neighbours Initiative

Rådet diskuterede New Neighbours Initiative, som sigter på at udvikle en samlet EU-politik over for de lande, der med udvidelsen bliver EU's nye naboer. Der var på mødet enighed om, at initiativet skulle omfatte Ukraine, Belarus og Moldova. Rådet enedes om, at Rusland, i kraft af den rolle landet spiller i regionen, skulle inddrages som samarbejdspartner, samt at det var vigtigt, at kandidatlandene blev taget med på råd. Man ville på den baggrund arbejde videre med initiativet.

11. Den internationale straffedomstol

Rådet tiltrådte en fælles EU-linie vedrørende ICC, herunder vejledende retningslinier for medlemslandenes håndtering af USA's ønske om bilaterale aftaler.

Retningslinierne er i væsentlig grad baseret på de principper, som blev identificeret på mødet blandt EU's folkeretseksperters den 4. september 2002 og kan sammenfattes som følger:

- Allerede indgåede aftaler med USA, som f.eks. SOFA aftaler og udleveringsaftaler, vil skulle tages i betragtning,
- Accept af det amerikanske forslag i den foreliggende form vil være uforeneligt med forpligtelserne i henhold til Straffedomstolens statut,
- Enhver løsning skal indeholde passende bestemmelser, der udelukker straffrihed for personer, der har begået forbrydelser omfattet af Domstolens jurisdiktion,
- Det er ikke acceptabelt at nå frem til en løsning, som udelukker udlevering af statsborgere fra ICC deltagerstater,
- Hvad angår personkredsen: En løsning skal ligge inden for rammerne af Rom-statuttens art. 98. Dvs. at det skal tages i betragtning, at visse personer nyder immunitet i henhold til folkeretten (stats- og regeringschefer, udenrigsministre m.fl.), jf. art. 98, stk.1. Endvidere kan en løsning kun omfatte personer, der er til stede på en anmodet stats territorium, fordi de er udsendt af en udsenderstat, jf. art. 98, stk.2. Det fastslås endvidere, at personer der befinder sig i transit med henblik på retsforfølgning ved Domstolen ikke kan anses som værende omfattet af art. 98, stk.2.

Behovet for fortsat sammenhold mellem EU-landene betonedes i sagen, ligesom Rådet fremover vil følge udviklingen nøje. Formandskabet har efterfølgende underrettet EU-kandidatlandene og de associerede lande, samt øvrige lande der har undertegnet, ratificeret eller tiltrådt ICC-statutten om den fælles EU-linie i sagen.

12. Det vestlige Balkan

Rådet takkede Den Høje Repræsentant, Javier Solana, for hans redegørelse for den seneste udvikling i gennemførelsen af aftalen mellem Serbien og Montenegro. Rådet mindede om, at en snarlig vedtagelse af forfatningscharteret samt den såkaldte Action Plan var afgørende for en yderligere tilnærmelse til EU. Samtidig bød Rådet den velgennemførte første præsidentielle valgrunde i Serbien velkommen.

Rådet udtrykte håb om, at valget i Bosnien-Herzegovina den 5. oktober vil være med til at bekræfte landets demokratiske udvikling og dets fortsatte tilnærmelse til de europæiske strukturer. Rådet erklærede sig enige med Kommissionens i, at EU's Stabiliserings- og Associeringsproces' såkaldte Road Map er 'substantielt færdiggjort'. Rådet vedtog endvidere en erklæring, der opfordrede borgerne i Bosnien-Herzegovina til at bruge deres stemmeret og til at stemme for yderligere reformer.

Rådet bød det netop afholdte makedonske parlamentsvalgs positive gennemførelse velkommen og opfordrede den kommende regering til at fortsætte reformprocessen. Rådet takkede den afgående Særlige Repræsentant (EUSR) i Makedonien, Alain Le Roy, for hans betydelige indsats. Rådet udnævnte i samme forbindelse den belgiske ambassadør Alexis Brouhns som ny EUSR i Makedonien.

Rådet roste det politiske klima i Albanien, der siden valget af den nye præsident har været præget af stabilitet. Rådet opfordrede Albanien til at udnytte den gunstige situation til at gennemføre yderligere reformer.

Endelig understregede Rådet sin store opbakning til FN's Krigsforbrydertribunal i Haag (ICTY). Rådet betonedede, at manglende samarbejde med ICTY kunne sætte yderligere tilnærmelse til EU over styr. I samme forbindelse opfordrede Rådet myndighederne i Kroatien til fuldt ud at samarbejde med ICTY i sagen mod General Bobetko.

13. Mellemøsten

På rådsmødet var der en drøftelse af situationen på baggrund af den israelske genbelejring og delvise ødelæggelse af Arafat's hovedkvarter i Ramallah, der havde været et hårdt slag mod den palæstinensiske reformproces og processen hen mod genoptagelse af politiske forhandlinger. Der udtryktes fortsat støtte til afholdelse af en AHLC-donorkonference sidst på året som skridt på vejen mod en international Mellemøst-fredskonference. Der var enighed om, at EU, først og fremmest inden for Mellemøst-kvartetten, skulle fortsætte arbejdet for palæstinensiske reformer og for genoptagelse af en politisk proces på basis af EU's køreplan for oprettelsen af en palæstinensisk stat, der forudser parallelle og gensidige skridt, som parterne må tage på det politiske, sikkerhedsmæssige og økonomiske område, og som indeholder konkrete tidsplaner. Rådet vedtog bl.a. at hilse Kvartet-erklæringen af 17. september velkommen, herunder særligt elementerne for en køreplan ledende frem til en afslutning af forhandlinger om en endelig to-stats løsning i 2005. Israel opfordredes til at tage konkrete skridt til at muliggøre den palæstinensiske reformproces og forbedre den humanitære situation for den palæstinensiske befolkning. Rådet understregede videre, at indskrænkning af bevægelsesfriheden for

palæstinensere og deres lederskab samt ødelæggelse af deres infrastruktur ikke bidrager til at bekæmpe terror eller løse Israels legitime sikkerhedsproblemer.

14. Zimbabwe

I lyset af SADC-topmødet i Angola den 2. – 3. oktober 2002 besluttede man på rådsmødet den 30. september 2002 under frokosten at udskyde drøftelsen af modaliteterne for det kommende EU-SADC-ministtermøde.

15. Forbindelserne med Armenien

- Vedtagelse af EU-holdning til 4. samarbejdsråd 1. oktober 2002
Punktet blev vedtaget uden debat.

16. Forbindelserne med Azerbajdjan

- Vedtagelse af EU-holdning til 4. samarbejdsråd 1. oktober 2002
Punktet blev vedtaget uden debat.

17. Forbindelserne med Georgien

- Vedtagelse af EU-holdning til 4. samarbejdsråd 1. oktober 2002
Punktet blev vedtaget uden debat.

18. Forslag om aftrædelsesordninger for ansatte i Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet

Punktet blev vedtaget uden debat.

19. Kommissionens forslag til tillægs- og ændringsbudget nr. 4 til budgettet for 2002

Punktet blev taget af dagsordenen.

20. Euromiddelhavs Investeringsfacilitet

Italien ønskede at Kommissionen forpligtede sig til at levere flere midler til investeringsfaciliteten fra MEDA-rammen. Kommissionen var ikke villig hertil p.t. men ville overveje dette ved 1-årsrevisionen af investeringsfaciliteten. Formanden konkluderede, at man noterede sig synpunkterne og fastholdt ECOFIN's forståelse fra den 20. juni i Madrid.

21. Vedtagelse af erklæring om dødsstraf og stening

Punktet blev vedtaget uden debat.

22. International adfærdskodeks mod spredning af ballistiske missiler (ICOC)

Punktet blev vedtaget uden debat.